

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/64/2020
Identifikačné číslo spisu:	6716204467
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6716204467.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: J. X., bývajúca vo O., Q. V. XX, zastúpená: Mgr. et Mgr. Lívia Kost'ová Šouc, advokátka v Žiari nad Hronom, Pod Donátom 5, proti žalovanému: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 12 C 87/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. decembra 2018 sp. zn. 41 CoR 11/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 12 C 87/2016-186 z 9. marca 2018 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu Victoria Arbiter zo 16. marca 2016. Žalovanému priznal právo na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd Banská Bystrica (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 41 CoR 11/2018 z 19. decembra 2018 potvrdil rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 12 C 87/2016-186 z 9. marca 2018. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni vo výške 100 %. Rozhodol v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, keď rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

3. Žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP. Uviedla, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c) CSP je konkrétna právna otázka dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne a takisto, že nesprávnym procesným postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žiadala, aby dovolací

súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie nie je prípustné a preto navrhol, aby ho dovolací súd odmietol eventuality po jeho vecnom preskúmaní, aby ho dovolací súd zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. V danom spore žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) alebo c) CSP namietajúc nesprávne právne závery súdov nižšej inštancie, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, sa odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, ale neoznačila dovolateľka žiadne rozhodnutie najvyššieho súdu.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

8. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (*questio iuris*). Ich riešenie predchádza riešenie skutkových otázok (*questio facti*), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym, či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

9. Právnou úpravou dovolania v Civilnom sporovom poriadku sa sleduje náprava nesprávnosti v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) CSP sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiadúce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu.

10. Pre účely ďalšieho výkladu dovolací súd (so zreteľom na dovolaciu argumentáciu žalobkyne) uvádza, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 01.01.1993 pod pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnil, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 6. marca 2017, sp. zn. 3 Cdo 6/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikátúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR,

v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 [uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) ako judikát R 71/2018]. S prihliadnutím na čl. 3 CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. októbra 2017 sp. zn. 6 Cdo 129/2017).

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je relevantná len taká otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky nižšie uvedené znaky: a) musí ísť o otázku riešenú odvolacím súdom, ktorá je buď hmotnoprávneho alebo procesnoprávneho charakteru, b) spôsob jej vyriešenia odvolacím súdom zakladá „odklon“ od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) odvolací súd na jej riešení založil svoje rozhodnutie, d) uvedená otázka musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, e) ide o otázku zásadného právneho významu, t. j. takú, ktorá je významná nielen pre prerokovávanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR a f) vždy musí ísť o otázku právnu, nie skutkovú; ak niektorý z týchto znakov chýba, dovolanie nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP prípustné.

12. Dovolací súd pritom uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP je daná len vtedy, ak sa odvolací súd pri vyriešení právnej otázky skutočne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom dovolateľka je povinná tvrdený odklon v dovolaní preukázať. Naopak prípustnosť dovolania nezakladá všeobecnú nespokojnosť dovolateľky s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi), lebo všeobecné tvrdenia dovolateľky, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľky mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie, ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

13. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa žalobkyne riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, či je táto otázka riešená odvolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie alebo rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd odklonil, riešiacu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľky odvolací súd riešil nesprávne.

14. Dovolateľka namietala odklon odvolacieho súdu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ale pritom neuviedla žiadne rozhodnutie dovolacieho súdu, z ktorého by vyplývala ustálená rozhodovacia súdna

prax v prípade predmetného sporu. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu s daným prípadom nesúviselo. Takisto nekonkretizovala konkrétnu právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil nesprávne.

15. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľka pri vymedzení dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 CSP nepostupovala, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom neuviedla konkrétnu právnu otázku riešenú odvolacím súdom, neuviedla ako ju riešil odvolací súd a neuviedla ani to, ako mala byť táto právna otázka riešená správne, pričom konkrétnu právnu otázku nebolo možné vyvodit' ani zo samotného obsahu dovolania. K uvedenému dovolací súd dáva do pozornosti, že pri posudzovaní podania podľa jeho obsahu nemôže súd určitému podaniu dávať iný význam, než ktorý zodpovedá obsahu podania, jeho vnútornej skladbe, logike, zvolenej argumentácii, v podaní použitým výrazovým prostriedkom a celkovému zmyslu podania. Posudzovanie podania taktiež neumožňuje súdu obsah úkonu výkladom dopĺňať, či domýšľať alebo z neho vyvodit' závery.

16. Argumentácia dovolateľky vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 CSP, podľa názoru najvyššieho súdu, predstavuje iba polemiku s rozhodnutím odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie, resp. ide o námietky, ktoré sa týkajú spochybňovania správnosti skutkových zistení. Nesprávnym zistením skutkového stavu, prípadne len samou polemikou s rozhodnutím súdu nie je možné podľa Civilného sporového poriadku vymedziť dovolací dôvod, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci. Uplatnenie tohto dovolacieho dôvodu predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových). Podľa dovolacieho súdu takáto argumentácia v dovolaní dovolateľky absentuje. Dovolateľka sa de facto domáhala opätovného právneho posúdenia ňou tvrdeného skutkového stavu v jej prospech. Takéto tvrdenia nemožno považovať za právne otázky vymedzené zákonom predpokladaným spôsobom.

17. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že žalobkyňa v dovolaní nenastolila otázku, ktorá by bola relevantná v zmysle § 421 CSP.

18. K otázke možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a zároveň § 421 ods. 1 písm. c) CSP najvyšší súd uvádza, že uplatnenie obidvoch dovolacích dôvodov súdom naraz sa bez ďalšieho z logiky veci vylučuje - odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu je rozhodovaná rozdielne (viď napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 27/2017, 6 Cdo 129/2017).

19. Dovolateľka takisto namietala, že nesprávnym procesným postupom súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

20. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP dovolateľka namietala nesprávny procesný postup súdu, ale dovolací súd nezistil existenciu dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

22. Dovolateľka žiadala odložiť vykonateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, ale dovolací súd nezistil dôvody na odklad rozhodnutia.

23. Podľa § 447 písm. f) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 CSP až § 435 CSP.

24. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je prípustné, a preto ho odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

25. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP a vyslovil, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.